

Fredericia, den 6. oktober 2021

Høring: Miljørapport over forslag til den danske CAP-plan 2023-27¹

Tak for muligheden for at give høringssvar til udkastet til Strategisk Miljøvurdering af forslag til CAP-plan 2023-2027 - Miljøvurderingsrapport August 2021

Forordningen for CAP-planen tager udgangspunkt i tre overordnede målsætninger:

- 1) At fremme en intelligent, konkurrencedygtig, robust og modstandsdygtig landbrugssektor og dermed garantere fødevarer sikkerheden på lang sigt.
- 2) At støtte og styrke miljøbeskyttelsen, herunder biodiversitet, og klimaindsatsen og bidrage til opfyldelsen af Unionens miljø- og klimamålsætninger, herunder dens forpligtelser i henhold til Parisaftalen
- 3) at styrke den socioøkonomiske struktur i landområderne.

Den nationale implementering af CAP-planen skal adressere disse målsætninger.

Kommentarer:

Forslag til den danske implementering af den nye CAP-plan tager i vid udstrækning afsæt i de 3 overordnede målsætninger, men på især nedenstående områder finder vi, at sammenhængen mellem indholdet af udkastet til CAP-planen og miljøeffekterne er utilstrækkeligt eller fejlagtigt belyste:

Bruttoarealmodellen

Det er vores vurdering, at indførelsen af den nye bruttoarealmodel, der kan friholde arealer fra aktivitetskrav, vil have en positiv påvirkning af en række miljøfaktorer, herunder klima, jord, vand og biodiversitet. I denne sammenhæng er det meget vigtigt, at eksisterende og nye læhegn medregnes i bruttoarealet, uanset om de har været med i Markblokarealer i IMK. De eksisterende læhegn udgør en i høj grad underkendt faktor for al biodiversitet i agerlandet. Miljøvurdering mangelfuld.

GLM 6 (Krav om plantedække)

Vi støtter en ordning om plantedække som bør udvides til at erstatte de eksisterende efterafgrøderegler. Derved kan der opnås en voldsom forenkling af de nuværende meget komplicerede ordninger, som i praksis ofte har givet store udfordringer med datokrav. De nuværende krav er umulige at efterleve i de egne af landet, hvor der oftest først høstes korn efter 20. august. Miljøvurderingen bør omfatte hele landet ligesom det vil være ønskværdigt, at man genberegner forskellige scenarier mht. risiko for udvaskning af kvælstof.

GLM 7 (Krav om årlig afgrødevariation)

GLM 7 forventes at omfatte et krav om afgrødediversificering på bedriftsniveau, gældende på alle omdriftsarealer, med undtagelse af arealer med flerårige afgrøder, græs og andet grøntfoder og brak, samt for økologiske arealer.

GLM 7 viderefører det eksisterende grønne krav om flere afgrødetyper på bedriften (mindst to afgrøder for bedrifter mellem 10-30 ha og mindst tre afgrøder for bedrifter over 30 ha).

BL indstiller, at den eksisterende ordning videreføres. En obligatorisk ordning med årligt sædskiftekrav duer ganske enkelt ikke som en generel regel, da det ikke vil være muligt på en række jordtyper som JB 1 og JB > 7, hvor det kun er muligt at dyrke et begrænset antal afgrøder. Beskrivelser af sådanne situationer er ikke med i miljøvurderingen.

Lavbundsprojekter

Ordningen viderefører en eksisterende ordning, men der må sættes et stort spørgsmål ved de påståede miljø- og klimaeffekter. Mange lavbundslande fungerer som et underjordisk rensningsanlæg, så N-udvaskningen er stort set ikke eksisterende. I ikke pløjede marker, vil der ofte være en positiv kulstofballance (Direct and indirect controls of the interannual variability in atmospheric CO₂ exchange of three contrasting ecosystems in Denmark, Rasmus Jensen et al. 2017).

Sker der en yderligere vådlægning af sådanne arealer og randzoner, kan det resultere i øget udledning af metan og lattergas, der totalt overskygger gevinsten. Her finder vi miljøvurderingen mangelfuld.

Fysiske vandløbsindsatser

Dette er en ny ordning. Ved implementering er det særdeles vigtigt, at nye vandløbsindsatser ikke forringer vandføringsevnen, da nedbørsmængderne i fremtiden forudsiges at stige ganske markant. Og der for mange vandløb er sket tilledning af mange flere befæstede arealer. Der er mange eksempler på, at forringet vandføringsevne kan føre til oversvømmelse af både landbrugsarealer og byer. Endvidere kan forringet/manglende afvanding medføre øget kvælstofudvaskning, fordi planternes roddybde bliver forringet og såfremt dele af agerlandet bliver vådlagt, vil lattergasudledning blive en ødelæggende klimabelastning. En uddybende beskrivelse af disse scenarier mangler i miljøvurderingen.

Grøn bioraffinering

Ordningens miljøeffekt skabes gennem produktionen af proteiner, der kan erstatte importeret protein og potentielt gennem en ændring i arealanvendelse idet der skabes et incitament for øget dyrkning af græs, der ofte bruges som input til bioraffinering. Idet græs er effektivt i forhold til at tilbageholde næringsstoffer, sikre kulstofindlagring og kan fungere som en flerårig afgrøde, øget dyrkning af græs fortrænger afgrøder med en mere negativ miljøpåvirkning (Hansen et al. 47 AARHUS UNIVERSITET INSTITUT FOR AGROØKOLOGI MILJØVURDERINGSRAPPORT 2018). Effekterne er vanskelige at kvantificere og afhænger blandt andet af den anvendte produktionsteknologi og de ændringer i arealanvendelsen, som bio-*raffinering* giver anledning til.

Vi mener, at produktion af protein fra ærter, hestebønner og vinterraps (måske bare den grønne plante) inddrages som mulige alternativer til grøn bioraffinering af græs og at miljøeffekterne herved beskrives.

Privat skovrejsning

Der er fejl i forudsætningerne mht. kulstofbinding. Det anføres, at estimatet for kulstofbinding er lavere end de 12 (4.21) ton, samt reduktion i udledningen på 1,5 ton CO2 ækv./ha.; angivet i Gundersen et al. (2020).

Forudsætningerne i rapporten skal sammenlignes med nye og internationale kildehenvisninger, især fordi den kommende EU-klimapakke "Fit for 55" vil stille krav til øget skovrejsning.

Med venlig hilsen

Hans Aarestrup

Direktør

Bæredygtigt Landbrug

mobil. +45 22 22 36 11

E-mail: haa@baeredygtigtlandbrug.dk

Web: www.baeredygtigtlandbrug.dk